

พระราชบัญญัติ

มาตรการของฝ่ายบริหาร

ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๖๘

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
และสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตบัญญัติ อันจะเป็นประโยชน์

ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤตินิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤตินิชอบ” หมายความว่า กระทำการหรือละเว้นการกระทำ อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งการกระทำความผิดทางวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงทุจริตต่อหน้าที่

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“ก.พ.ค.” หมายความว่า คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และให้หมายความรวมถึงองค์กรที่มีกฎหมายอื่นจัดตั้งให้ทำหน้าที่ในลักษณะเดียวกันด้วย

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ไม่รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้พิพากษาและตุลาการ

(๒) พนักงานอัยการ

(๓) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของศาล รัฐสภา องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระจากการควบคุมหรือกำกับของฝ่ายบริหารที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ

(๕) กรรมการในหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๖) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งร่วมกระทำความผิดกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕)

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบและได้รับการไต่สวนตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะในฐานะเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน

“ไต่สวน” หมายความว่า แสวงหา รวบรวม และดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐด้วย

“พนักงาน ป.ป.ท.” หมายความว่า เลขาธิการ รองเลขาธิการ ผู้ช่วยเลขาธิการ หัวหน้าพนักงาน ป.ป.ท. และผู้ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าชำนาญการหรือเทียบเท่าให้เป็นพนักงาน ป.ป.ท.

“เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท.” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานราชการให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

“รองเลขาธิการ” หมายความว่า รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

“ผู้ช่วยเลขาธิการ” หมายความว่า ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ”

มาตรา ๔ ให้แก้ไขคำว่า “ไต่สวนข้อเท็จจริง” ในพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นคำว่า “ไต่สวน” ทุกแห่ง

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

“เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมอบหมายบุคคลใดให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการแทนมิได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับดูแลสำนักงานในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนารวมทั้งการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

(๓) ไต่สวนและวินิจฉัยข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้ และกำกับดูแลการไต่สวนเกี่ยวกับการประพฤติชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๘/๔ รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบสำนวนการไต่สวนดังกล่าว

(๔) พิจารณาวินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับการประพฤติชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามสำนวนการไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้ความเห็นชอบแล้ว หรือสำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ไต่สวนเอง

(๕) ไต่สวนและวินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในกรณีที่ต้องดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ในการไต่สวนดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจมอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการไต่สวนแล้วเสนอสำนวนเพื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาต่อไปก็ได้

(๖) ดำเนินการสรุปสำนวนตาม (๔) และ (๕) พร้อมทั้งความเห็นส่งพนักงานอัยการ เพื่อฟ้องคดีอาญากับผู้กระทำความผิดต่อไป

(๗) กำกับดูแลและกวดขันการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐของพนักงาน ป.ป.ท. เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรม รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

(๘) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สถาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อทราบ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบด้วย

(๙) ออกระเบียบกำหนดรูปแบบและการแต่งรูปแบบของกรรมการ และที่ปรึกษา กรรมการ และกำหนดแบบบัตรประจำตัวที่ปรึกษากรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท.

(๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเมื่อมีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อดำเนินการตามที่ คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย ในเรื่องอื่นที่มีใช้การไต่สวน เว้นแต่เป็นการแต่งตั้งตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการอื่นใดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐหรือป้องกันความเสียหายอันจะเกิดต่อส่วนรวมตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ให้นำความในมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการตาม (๓) และ (๕) เฉพาะเมื่อกรรมการดำเนินการไต่สวนเองด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของ ฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๗/๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๗ (๓) (๔) และ (๕) ให้รวมถึง การดำเนินการกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ หรือ นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามมาตรา ๑๗ (๓) (๔) หรือ (๕) เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๗ (๓) (๔) และ (๕) และการดำเนินคดีภายหลังการปฏิบัติ หน้าที่ดังกล่าว ให้หมายรวมถึงการดำเนินการกับคดีที่มีการกระทำเป็นกรรมเดียวแต่ผิดต่อกฎหมาย หลายบทและบทใดบทหนึ่งไม่อยู่ในอำนาจที่จะดำเนินการตามมาตรา ๑๗ (๓) (๔) หรือ (๕) และ คดีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวข้องกันและความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราว เดียวกันด้วย”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ในการไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลเกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อไต่สวนหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวนมาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อไต่สวนหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการเพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวน และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าว ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๔) ขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือสนับสนุนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม โดยให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติการตามข้อได้ตามสมควรแก่กรณี

คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจมอบหมายให้อนุกรรมการไต่สวน เลขาธิการ รองเลขาธิการ ผู้ช่วยเลขาธิการ หรือหัวหน้าพนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของประธานกรรมการ ประธานกรรมการจะมอบหมายให้เลขาธิการลงนามในเอกสารแทนก็ได้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ มาตรา ๑๘/๒ มาตรา ๑๘/๓ และมาตรา ๑๘/๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๘/๑ ในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ดำเนินการในแต่ละกรณี ดังต่อไปนี้

(ก) กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการแทน โดยกำหนดหลักเกณฑ์หรือลักษณะของความผิดไว้เป็นการทั่วไป

(๑) เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนักงาน ว่ามีผู้กระทำความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ไม่ว่าจะได้รับเรื่องร้องเรียนโดยตรงหรือความปรากฏโดยประการอื่นหรือได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติต่อไปได้ แต่ในกรณีที่มีใช่เป็นสิ่งที่ได้รับจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบด้วย

(๒) ให้เริ่มนับระยะเวลาการไต่สวนและพิจารณาวินิจฉัยชี้มูลตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือวันที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้รับเรื่อง แล้วแต่กรณี

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการเองตาม (๑) หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติจะดำเนินการเรื่องนั้นเอง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องพร้อมทั้งสำนวนการไต่สวนเท่าที่มีอยู่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับแจ้งมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้คัดสำเนาสำนวนดังกล่าวเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานด้วย

(ข) กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการแทนเป็นเรื่อง ๆ ไป

(๑) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนักงานได้รับเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

(๒) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการแทนในเรื่องใด ให้เริ่มนับระยะเวลาการไต่สวนและพิจารณาวินิจฉัยชี้มูลตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๓) เรื่องใดที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากปรากฏว่าในขณะที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ล่วงพ้นเวลาที่จะดำเนินการทางวินัยและดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด หรือเป็นกรณีที่เหลือเวลาไม่ถึงหกเดือนและคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่าไม่อยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนล่วงพ้นเวลาดังกล่าวได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องคืนคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยเร็วซึ่งต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

มาตรา ๑๘/๒ ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๘/๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการไต่สวนแล้ว ให้พนักงาน ป.ป.ท. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนตามพระราชบัญญัตินี้ โดยในส่วนที่เกี่ยวกับระยะเวลาการกล่าวหา ระยะเวลาการไต่สวนและพิจารณา

วินิจฉัยชี้มูล ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการในเรื่องใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ต้องห้ามมิให้รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๕ (๕) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องคืนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ในการดำเนินการไต่สวนและพิจารณาวินิจฉัยชี้มูลต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในมาตรา ๒๓ ด้วย

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จ ให้สำนักงานรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการไต่สวนและการชี้มูลเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. และสำนักงานปฏิบัติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. และสำนักงานดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘/๓ ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๘/๑ หากพบว่าเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือมีเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ท. รวมอยู่ด้วย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องคืนให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๘/๔ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนักงาน ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ ว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดประพฤติมิชอบ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีลักษณะเป็นการทุจริตต่อหน้าที่รวมอยู่ด้วย และเรื่องนั้นมิได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๘/๑ ให้ส่งเรื่องทั้งหมดนั้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

(๒) ในกรณีที่เป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีใช้เป็นกรณีตาม (๑) เมื่อเลขาธิการสั่งให้ดำเนินการต่อไปแล้ว ให้พนักงาน ป.ป.ท. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนตามพระราชบัญญัตินี้ การไต่สวนดังกล่าวให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ ป.ป.ท.”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙/๑ และมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๙/๑ คณะกรรมการ ป.ป.ท. พนักงาน ป.ป.ท. เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ใด จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะ

เป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคลบรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้ การเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบ ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในชั้นก่อนการไต่สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้ถูกร้อง เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. แล้ว

(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนแล้ว มีพยานหลักฐานพอสมควรก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะพิจารณาวินิจฉัย จะเปิดเผยข้อมูลใดมิได้ เว้นแต่เฉพาะที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการต่อไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติวินิจฉัยชี้มูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด การเปิดเผยมติโดยสรุปให้กระทำได้

ในการเปิดเผยข้อมูลตามวรรคหนึ่งจะเปิดเผยชื่อผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยานมิได้ และต้องไม่กระทบต่อรูปคดีหรือความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๙/๒ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติวินิจฉัยชี้มูลว่าผู้ใดกระทำความผิดทางวินัยตามมาตรา ๓๘ และความผิดนั้นเป็นความผิดทางอาญาด้วย หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาจะหลบหนี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมายมีอำนาจดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้

ในการจับและควบคุมตัวบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมอบหมายพนักงาน ป.ป.ท. เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ดำเนินการแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับมอบหมายดังกล่าวดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ในการจับ การควบคุมตัว และการปล่อยชั่วคราว และการดำเนินการของพนักงานอัยการ ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑/๑ และมาตรา ๒๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๒๑/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กรรมการ อนุกรรมการไต่สวน พนักงาน ป.ป.ท. เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. หรือผู้ซึ่งช่วยเหลือบุคคลดังกล่าว ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง และไม่ว่าจะถูกฟ้องในขณะดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ถ้าการถูกดำเนินคดีดังกล่าว เป็นเพราะเหตุที่ได้มีมติ คำสั่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ และมีใช่เป็นกรณี ที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ให้สำนักงานมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีแก่บุคคลดังกล่าว

และในกรณีที่พนักงานอัยการมิใช่เป็นผู้ฟ้อง อาจขอให้พนักงานอัยการหรือทนายความเข้าแก้ต่างให้แก่บุคคลเหล่านั้นก็ได้ การให้ความช่วยเหลือดังกล่าว ให้รวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ท. กรรมการ อนุกรรมการไต่สวน พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ในการมีความเห็น มติ คำสั่ง ในการตรวจสอบ ไต่สวน หรือการพิจารณาวินิจฉัยชี้มูลตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าได้กระทำไปโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๒๑/๒ กรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจแต่งตั้งบุคคลเป็นที่ปรึกษาได้ตามความจำเป็น เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ ตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ที่ปรึกษาของกรรมการทั้งคณะรวมแล้วต้องไม่เกินสิบห้าคน

การแต่งตั้งที่ปรึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด โดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ที่ปรึกษามีสิทธิได้รับค่าตอบแทน ค่าเดินทาง ค่าที่พัก และสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกชื่อหมวด ๒ การไต่สวนข้อเท็จจริง และความในมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติ มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรา ๒๓/๑ มาตรา ๒๓/๒ มาตรา ๓๐/๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติ มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๒

การไต่สวน

มาตรา ๒๓ ในการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ท. คณะอนุกรรมการไต่สวน พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. แล้วแต่กรณี ต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อผู้ถูกกล่าวหา โดยต้องเริ่มดำเนินการไต่สวนภายในหกสิบวัน

นับแต่วันที่ได้รับเรื่องหรือความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. และต้องไต่สวนและพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับเรื่องหรือความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ระยะเวลาสองปีดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจขยายเวลาออกไปตามที่จำเป็นได้ แต่รวมแล้วต้องไม่เกินสามปี เว้นแต่เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องเดินทางไปไต่สวนในต่างประเทศ หรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ จะขยายเวลาออกไปเท่าที่จำเป็นแต่รวมแล้วไม่เกินห้าปีก็ได้

ในกรณีการไต่สวนและพิจารณาวินิจฉัยพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาสอบสวนและดำเนินการเพื่อลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกระทำโดยจงใจ ปลอมปนหลอกลวง หรือประมาทเลินเล่อ โดยเร็ว

มาตรา ๒๔ ในการดำเนินการไต่สวนของพนักงาน ป.ป.ท. ให้ดำเนินการเป็นองค์คณะ องค์คณะไม่น้อยกว่าสองคนตามที่เลขาธิการแต่งตั้ง ประกอบด้วยพนักงาน ป.ป.ท. อย่างน้อยหนึ่งคน และจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ไม่เกินสองคนร่วมเป็นองค์คณะด้วยก็ได้ ในกรณีจำเป็นจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เกินสองคนก็ได้ แต่ต้องมีพนักงาน ป.ป.ท. ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ทั้งนี้ เว้นแต่จะเป็นการไต่สวนเบื้องต้นก่อนจะมีคำสั่งรับเรื่องไว้พิจารณา ในกรณีเช่นนี้ เลขาธิการจะมอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. คนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

การแต่งตั้งและองค์ประกอบขององค์คณะให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

ในการไต่สวนเรื่องใดที่เป็นเรื่องสำคัญหรือมีความซับซ้อน คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนตามข้อเสนอแนะของเลขาธิการเพื่อดำเนินการไต่สวนก็ได้

เมื่อผู้ไต่สวนตามวรรคหนึ่งและวรรคสามดำเนินการไต่สวนแล้วเสร็จ ให้เสนอสำนวนการไต่สวนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและวินิจฉัยชี้มูลต่อไป ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะสั่งให้ไต่สวนเพิ่มเติม หรือจะไต่สวนเองใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ ทั้งนี้ ให้ระบุเหตุผลของการดำเนินการดังกล่าวไว้ด้วย

ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้ความเห็นชอบแล้ว เป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท.

ภายใต้หลักเกณฑ์และระยะเวลาการไต่สวนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะออกระเบียบกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการไต่สวนของผู้ไต่สวนและวิธีการ ทำสำนวนการไต่สวนก็ได้

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. รับหรือพิจารณาเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. รับไว้พิจารณาหรือได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว

(๒) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว และไม่มีพยานหลักฐานใหม่ ซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งคดี

(๓) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมิได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดี

(๔) ผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหาตาย

(๕) เรื่องที่ผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนถูกกล่าวหาเกินห้าปี

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะไม่รับหรือสั่งจำหน่ายเรื่องที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้ก็ได้

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือระบุพฤติการณ์แห่งการกระทำที่ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนได้

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหาและเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนต่อไปได้

(๓) เรื่องที่ไม่ใช่เป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๔) เรื่องประพจน์มิชอบที่มีใช่เป็นความผิดวินัยและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๕) เรื่องที่องค์กรบริหารงานบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐกำลังพิจารณาอยู่หรือได้พิจารณาเป็นที่ยุติแล้ว และไม่มีเหตุแสดงให้เห็นว่าการพิจารณานั้นไม่ชอบ

มาตรา ๒๗ เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. รับไว้พิจารณาแล้ว ปรากฏจากการไต่สวนว่าเป็นเรื่องตามมาตรา ๒๖ (๓) หรือ (๔) คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะสั่งให้ยุติการดำเนินการไต่สวนก็ได้

เรื่องที่ไม่รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๖ (๓) หรือ (๔) หรือที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. สั่งยุติการดำเนินการไต่สวนตามวรรคหนึ่ง เลขาธิการจะส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปแล้วรายงานผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบก็ได้

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมายให้เลขาธิการเป็นผู้พิจารณารับหรือไม่รับเรื่องไว้พิจารณาหรือส่งจำหน่ายเรื่องเป็นเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด แล้วรายงานคณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบทุกสัปดาห์วัน ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ไม่มีมติเป็นอย่างอื่นภายในสัปดาห์วันนับแต่วันได้รับรายงาน ให้ถือว่าคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติรับหรือไม่รับเรื่องนั้นไว้พิจารณาหรือส่งจำหน่ายเรื่องนั้นตามคำสั่งเบื้องต้นของเลขาธิการ

มาตรา ๒๙ การกล่าวหาจะทำด้วยวาจา ทำเป็นหนังสือ หรือผ่านวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยกรณีที่กล่าวหาด้วยวาจา ให้พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. บันทึกคำกล่าวหาและจัดให้ลงลายมือชื่อผู้กล่าวหาในบันทึกการกล่าวหานั้นไว้

ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานในการเผยแพร่วิธีการส่งคำกล่าวหาเป็นหนังสือหรือส่งด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๓๐ ในการไต่สวนเรื่องใด ผู้ไต่สวนตามมาตรา ๒๔ ต้องไม่เป็นผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาในฐานะอื่นที่มีใช้เป็นการไต่สวนตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในการดำเนินการเรื่องใด ผู้ไต่สวนตามมาตรา ๒๔ ผู้ใดมีเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยเร็ว และระหว่างนั้นห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ท. จะวินิจฉัย ซึ่งต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ถูกกล่าวหาจะคัดค้านผู้ไต่สวนตามมาตรา ๒๔ ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยให้ยื่นคำร้องต่อสำนักงานภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ทราบถึงเหตุแห่งการคัดค้าน และให้สำนักงานเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อพิจารณาวินิจฉัยโดยเร็ว ในระหว่างที่รอการวินิจฉัยให้ผู้ไต่สวนซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามวรรคสองและวรรคสามให้เป็นที่สุด

การดำเนินการที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนการแจ้งตามวรรคสองหรือมีคำคัดค้านตามวรรคสามให้เป็นอันใช้ได้ เว้นแต่เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมีมติเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๓๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำการอันเป็นการประพฤตินิষอบและคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติรับไว้พิจารณาก่อนผู้นั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้ภายหลังเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยเหตุอื่นที่มีใช้เหตุตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๒๓ แต่ต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติรับไว้พิจารณาภายหลังจากที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วไม่เกินหนึ่งปี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๒๓ แต่ต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่จะดำเนินการเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อไป

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล ให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็วซึ่งต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติ

มาตรา ๓๓ ในการไต่สวน เมื่อมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิดแล้ว ให้ส่งหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามที่ปรากฏหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

ในการรับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะทำเป็นหนังสือมีข้อความแสดงการรับทราบข้อกล่าวหาพร้อมทั้งลงลายมือชื่อส่งมายังสำนักงาน หรือจะมารับทราบข้อกล่าวหาจากพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ด้วยตนเองก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ทำหนังสือรับทราบหรือมารับทราบข้อกล่าวหาด้วยตนเองภายในกำหนดเวลา ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. บันทึกไว้ และให้ถือว่าได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาโดยชอบแล้ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

ในการมาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาด้วยตนเองหรือการให้ถ้อยคำใด ๆ ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธินำพยานความหรือบุคคลซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจเข้าฟังการชี้แจงหรือการให้ถ้อยคำของตนได้ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

ในการไต่สวนคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิตหรือมีอัตราโทษจำคุก หากผู้ถูกกล่าวหาไม่มีทนายความและร้องขอ ให้สำนักงานจัดหาทนายความให้ สำหรับการดำเนินการกับเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีให้เป็นไปตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนด

มาตรา ๓๔ หนังสือแจ้งข้อกล่าวหาตามมาตรา ๓๓ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหา และข้อกล่าวหา ซึ่งต้องมีรายละเอียดตามสมควรเพียงพอที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้

(๒) สิทธิในการชี้แจงข้อเท็จจริง พร้อมทั้งระยะเวลาที่ต้องส่งคำชี้แจงหรือมาชี้แจงด้วยตนเอง ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือถือว่าได้รับแจ้งข้อกล่าวหา

(๓) สิทธิและระยะเวลาในการคัดค้านตามมาตรา ๓๐

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและเพื่อให้การไต่สวนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาส่งคำชี้แจง พยานหลักฐาน หรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำ แม้จะพ้นกำหนดเวลาแล้วแต่ก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมีมติวินิจฉัยชี้มูล ให้ผู้ไต่สวนตามมาตรา ๒๔ นำคำชี้แจง พยานหลักฐาน หรือคำให้การของพยานมาประกอบการพิจารณาในการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือเสนอให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ประกอบการพิจารณา แล้วแต่กรณีด้วย

มาตรา ๓๖ เมื่อได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบข้อกล่าวหาตามมาตรา ๓๓ แล้ว ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่าการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหายังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจเกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือเป็นอุปสรรคในการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวก็ได้

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจและสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่หยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ต้องพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกเดือน นับแต่วันที่แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่พ้นกำหนดหกเดือนแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ท. ยังมิได้มีมติวินิจฉัยชี้มูล หรือในกรณีที่ผลการไต่สวนปรากฏว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหากลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสอง ให้มีผลทางกฎหมายเช่นเดียวกับการสั่งพักราชการหรือพักงานตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหา

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่จะต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงผลการไต่สวนโดยเร็ว

ความในมาตรานี้ไม่เป็นการตัดอำนาจของผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะดำเนินการตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหา

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่หน่วยงานของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการ องค์การมหาชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๗ ในการไต่สวนต้องไม่ทำการใด ๆ อันเป็นการให้คำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับหรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการอื่นใด เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นให้ถ้อยคำในเรื่องที่ไต่สวน

ในการสอบปากคำบุคคลใด จะกระทำโดยวิธีการบันทึกลงในวัสดุซึ่งถ่ายทอดออกเป็นภาพ หรือเสียงหรือโดยวิธีการอื่นใดก็ได้ แต่วิธีการดังกล่าวต้องเป็นวิธีการที่ผู้ให้ถ้อยคำนั้นอาจตรวจสอบถึงความถูกต้องของบันทึกการให้ปากคำนั้นได้

เพื่อประโยชน์ในการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจนำพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวน หรือพยานหลักฐานที่ได้มาจากต่างประเทศอันได้มาอย่างถูกต้องตามกฎหมายในคดีใดคดีหนึ่งมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนการไต่สวนที่เกี่ยวข้องได้ และเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. รับรองความมีอยู่จริง และความถูกต้องของพยานหลักฐานนั้นแล้ว ให้ศาลรับฟังเป็นพยานหลักฐานในศาลได้

มาตรา ๓๘ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติวินิจฉัยชี้มูลว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดทางวินัยอันเป็นการกระทำการทุจริตในภาครัฐ ให้ประธานกรรมการแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น

การแจ้งตามวรรคหนึ่งนอกจากมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. แล้ว ต้องส่งรายงานการไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นชอบแล้ว ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกล่าวหา ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความผิดที่กระทำ โดยสรุปด้วย

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มีมติ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้ถือว่ามติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และรายงานการไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นชอบแล้ว เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย

ของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหา นั้น สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป โดยไม่ต้อง ดำเนินการสอบสวนอีก

การดำเนินการลงโทษทางวินัยตามวรรคสามที่เป็นกรณีการประพัตติมิชอบ ให้ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนมีอำนาจสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ แม้ผู้ถูกกล่าวหา นั้นจะพ้นจาก การเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยเหตุอื่นที่มิใช่เหตุตาย ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มีมติ วินิจฉัยชี้มูล เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมีมติเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่จะดำเนินการเพื่อดำเนิน คดีอาญาภายใต้กำหนดอายุความต่อไป ในการนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการไต่สวนเพื่อให้ ทราบเหตุแห่งความล่าช้าของการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

การดำเนินการลงโทษทางวินัยตามวรรคสามที่เป็นกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตต่อไป

มาตรา ๓๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙/๑ วรรคสอง เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิอุทธรณ์ ของผู้ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. อนุญาตให้คัดสำเนาสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามคำร้องขอของผู้ถูกกล่าวหาได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

มาตรา ๔๐ ในการพิจารณาโทษทางวินัยตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามมาตรา ๓๘ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนอาจขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทบทวนได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. เฉพาะเมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ดังกล่าวมีพยานหลักฐานใหม่ อันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหา หรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

ในการพิจารณาทบทวนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาพยานหลักฐาน โดยละเอียด เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอนดำเนินการต่อไปตามมตินั้น

มาตรา ๔๑ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ใดไม่ดำเนินการตามมาตรา ๓๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมาย และให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ทุจริตต่อหน้าที่ หรือบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหา

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่อาจดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๓๘ ได้ เพราะเหตุกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหาได้ให้อำนาจไว้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. รายงานนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งลงโทษหรือสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือสั่งการอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรหรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. เสนอแนะได้

ในการสั่งลงโทษหรือสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือสั่งการอย่างอื่นตามวรรคหนึ่งให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาตามรายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนอีก

ในกรณีที่ตามวรรคหนึ่งที่นายกรัฐมนตรีสั่งลงโทษถึงออกจากงานหรือให้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกหรือให้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือในกรณีที่ผู้นั้นมีสัญญาจ้างกับหน่วยงานของรัฐ ให้ถือว่าคำสั่งให้ออกนั้นเป็นการบอกเลิกสัญญาจ้างโดยไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยใดด้วย

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่อาจดำเนินการทางวินัยได้เพราะเหตุที่พ้นระยะเวลาตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๓๑

มาตรา ๔๓ เมื่อผู้ถูกลงโทษทางวินัยตามมาตรา ๓๘ อุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. และ ก.พ.ค. ยกอุทธรณ์ ให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับทราบหรือถือว่ารับทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. แต่ในกรณีที่ ก.พ.ค. วินิจฉัยว่าอุทธรณ์ฟังขึ้น ให้ส่งคำวินิจฉัยนั้นไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อพิจารณาทบทวน ผลการทบทวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษไม่เห็นด้วยกับผลการทบทวนดังกล่าว ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับทราบหรือถือว่ารับทราบผลการทบทวนนั้น

ผู้ถูกลงโทษซึ่งไม่มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับทราบหรือถือว่ารับทราบคำสั่งลงโทษโดยไม่ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับผู้ถูกลงโทษ

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓๘ เป็นความผิดทางอาญาที่มีใช้เป็นการผิดอันยอมความได้ด้วย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องพร้อมทั้งสำนวนการไต่สวน รายงาน เอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้พนักงานอัยการดำเนินคดีต่อไป โดยให้ถือว่า การดำเนินการและสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นว่าข้อเท็จจริง รายงาน เอกสาร หรือความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ได้รับยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้พนักงานอัยการแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบเพื่อไต่สวนเพิ่มเติม โดยให้ระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้นให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ท. จะร่วมกับอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อไต่สวนเพิ่มเติมก็ได้

ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง แต่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติยืนยันให้ฟ้อง ให้ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดวินิจฉัย คำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดให้เป็นที่สุด

ให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับกับการไม่ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา ถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ หรือถอนฎีกา ด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่ความผิดทางอาญามาตราวรรคหนึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้และหน่วยงานของรัฐเป็นผู้เสียหาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. แจ้งให้หน่วยงานของรัฐเพื่อดำเนินการตามสมควรต่อไป

มาตรา ๔๕ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ในการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๔๔ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของอัยการทหาร และในการดำเนินการตามมาตรา ๔๔ วรรคสาม ให้อัยการสูงสุดเป็นอัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติวินิจฉัยชี้มูลความผิดผู้ใด และปรากฏว่าการกระทำนั้นก่อให้เกิดความเสียหายหรือเป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ หรือมีกรณีที่ออกเอกสารสิทธิหรือก่อให้เกิดสิทธิแก่บุคคลใดขึ้นโดยมิชอบ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบใช้ความเสียหายหรือพิจารณาเพิกถอนเอกสารสิทธิหรือสิทธิดังกล่าว แล้วแต่กรณีโดยเร็ว แล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมิได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งภายในเวลาอันสมควร ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. รายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบ และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๕๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

“การแต่งตั้งหัวหน้าพนักงาน ป.ป.ท. ให้แต่งตั้งจากข้าราชการในสังกัดสำนักงานซึ่งรับราชการในสำนักงานมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และได้รับแต่งตั้งให้เป็นพนักงาน ป.ป.ท. มาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี และมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าในการดำเนินการไต่สวนได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕๓/๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพราะถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งหรือให้ยืนยันคำสั่งแล้ว หรือได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบถึงเบาะแส ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้กระทำการนั้น ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

กรณีตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งสำเนาเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ และให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแล้ว”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

“ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาเห็นว่ามีการผิดตาม (๑) เกิดขึ้นและเป็นกรณีที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยชี้มูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด หากการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นไปโดยสุจริตและเป็นไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมีความเห็นให้ลดโทษหรือไม่ลดโทษผู้ถูกกล่าวหาได้นั้นก็ได้ และเมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของ

ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นสั่งการตามความเห็นคณะกรรมการ ป.ป.ท. นั้นแล้ว ให้ถือว่าชอบด้วยกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหาขึ้น”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๒ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐหรือเพื่อจัดความเดือดร้อนของประชาชนจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนักงานว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใดมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินการ ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้สำนักงานแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหรือระงับการกระทำดังกล่าวโดยเร็วต่อไป

(๑) ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

(๒) เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้บริการหรือประชาชน

(๓) เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง

ในกรณีมีการกระทำตาม (๑) ให้สำนักงานแจ้งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปด้วย

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งและแจ้งผลการดำเนินการหรือแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและระยะเวลาในการดำเนินการให้สำนักงานทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สำนักงานประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการไต่สวน และพนักงาน ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ โดยให้มีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับ

พนักงานสอบสวนด้วย เว้นแต่อำนาจในการจับ การควบคุมตัว และการปล่อยชั่วคราวให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙/๒”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ท. กรรมการอนุกรรมการไต่สวน พนักงาน ป.ป.ท. เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ใด และการกระทำนั้นเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๙/๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๒๐ การใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. คณะอนุกรรมการ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ได้ดำเนินการไปแล้วโดยชอบตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมีมติเป็นอย่างอื่นก็ได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แต่การนับระยะเวลาดังกล่าวให้นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้นับระยะเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑ ดังกล่าว

มาตรา ๒๑ บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติที่ออกตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แต่ให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหรือออกใหม่

ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่การดำเนินการตามวรรคหนึ่งยังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จ และให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการไต่สวนถึงเหตุแห่งความล่าช้านั้น แล้วรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบและเผยแพร่ผลการไต่สวนนั้นให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ในกรณีที่ผลการไต่สวนปรากฏว่าเป็นกรณีที่ไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นเหตุบกพร่องต่อหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ท. ที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

แพทองธาร ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๒๓๔ (๒) และวรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรงหรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตก็ได้ ซึ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ สมควรมีการปรับปรุงหน้าที่ อำนาจ และการปฏิบัติงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ประกอบกับสภาพการณ์ปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป สมควรปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการประพจน์มิชอบให้ครอบคลุมการตรวจสอบการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้นและกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยตรงของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเพื่อให้เป็นกลไกในฝ่ายบริหารสำหรับตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐอีกทางหนึ่ง รวมทั้งสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีประสิทธิภาพเกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้